

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Att enligt lagen om skydd mot olyckor i skäligen omfattning utreda brandsak, brandförlopp och hur insatsen genomförts vid brand i byggnad på Tredje Y-gatan YY i X-stad den xxxx-xx-xx klockan 09.50.

BESKRIVNING AV HÄNDELSE

Då hemtjänstpersonal ska gå in i en grannlägenhet i ett ärende hör man en brandvarnare som tjuvar från den aktuella lägenheten. Hemtjänstpersonal tar sig därför in med nyckel och upptäcker då att hela lägenheten är rökfylld. Då en person befinner sig i lägenheten tar hemtjänstpersonalen ut denne. Vid räddningstjänstens ankomst är personen därför redan ute ur lägenheten.

BESKRIVNING AV OBJEKTET

Fastigheten är ett flerbostadshus i tre våningsplan ovan mark. Den aktuella lägenheten är belägen på första våningsplanet.

PERSONSKADOR

En person skadades lindrigt vid branden.

EGENDOMSSKADOR

Lägenhetens köksbord samt en köksstol blev brandskadade. Övriga lägenheten blev rökskadade.

MILJÖSKADOR

Inga synbara miljöskador förekom.

SAMMANFATTNING/SLUTSATS

Branden orsakades troligen av att en av kökets stolsdynor har börjat brinna, sannolikt p.g.a. en cigarett. Stolsdynan har därefter lyfts upp på köksbordet där branden har spridits till pappersmaterial och en del av bordsytan. Hela lägenheten blev rökfylld. Tack vare en fungerande brandvarnare och en heroisk insats av hemtjänstpersonal kunde lägenhetsinnehavarens liv räddas.

ORSAKSUTREDNING

UNDERSÖKNING

Undersökningen genomfördes den yyyy-yy-yy av Brandingenjör Pontus Löfving.

Brandplatsen

Området som varit involverat i branden är lägenhetens köksbord och en av köksstolarna. Både bord och stolar är av trä. Av den brandskadade stolens utseende att tyda ser det ut som att det har brunnit i stolsdynan, vilken under branden har skyddat stolssitsen rakt under dynan. På köksbordet fanns papper, tidningar, stoppningsmaterial (förmodligen från den brinnande stolsdynan), en telefon av plast, en nummerpresentatör av plast samt en telefonsvarare av plast. Dessutom låg en tändare på bordet bredvid en askkopp. Ingen cigarett eller cigarettfimp anträffades i brandområdet men kan ha brunnit upp i lågorna. Förutom den brandskadade köksstolen fanns runt köksbordet ytterligare två köksstolar med stolsdynor. På den ena av dessa stolar stod även en stereo av plast. Hela köksgolvet var täckt av en plasmatta.

Människan

Mannen som bor i lägenheten är 62 år och rökare. Han kan stå men

har rullstol till hjälp för att kunna förflytta sig. Då mannen upptäcktes av hemtjänsten låg han i lägenhetens säng helt utslagen. Enligt hemtjänsten är mannens alkoholkonsumtion relativt hög och han tar dessutom vissa mediciner, för vad är dock okänt. Om mannen hade intagit alkohol eller några mediciner den aktuella dagen är okänt. Enligt hemtjänsten uppträdde han lite aggressivt vid omhändertagandet, vilket han kan göra ibland. I övrigt brukar han inte ha några särskilda konstigheter för sig som skulle kunna tyda på att han t.ex. avsiktligt skulle ha eldat i lägenheten. Då polisförhör med mannen inte har skett i skrivande stund finns för närvarande inga fler uppgifter att tillgå om mannens agerande den aktuella dagen.

DIREKTA ORSAKER TILL OLYCKAN

Den direkta orsaken till branden är troligen att en av stolsdynorna har börjat brinna, sannolikt p.g.a. en cigarett. Lägenhetsinnehavaren verkar därefter ha lyft upp stolsdynan på bordet varpå även pappersmaterial har börjat brinna.

BAKOMLIGGANDE ORSAKER TILL OLYCKAN

Den bakomliggande orsaken till att branden uppstått är okänd. En bidragande orsak tros dock vara trötthet hos lägenhetsinnehavaren, eventuellt p.g.a. alkohol och/eller mediciner. Tröttheten i kombination med att lägenhetsinnehavaren är rullstolsbunden med nedsatt rörelseförmåga kan ha bidragit till att mannen inte lyckats bekämpa branden tillräckligt i ett tidigt skede.

OLYCKSFÖRLOPPSUTREDNING

BRANDFÖRLOPPSUNDERSÖKNING

Branden har troligen startat i en av stolsdynorna varpå lägenhetsinnehavaren verkar ha lyft upp dynan på köksbordet och genom kvävning försökt släcka branden. Han har dock inte lyckats fullständigt varför branden har spridits till pappersmaterial och en del av bordsytan. Medan mannen därefter har legat i sängen har branden fortgått i ett relativt långsamt förlopp i papper och tidningar på bordet. P.g.a. röken har lägenhetens brandvarnare aktiverats. Då hemtjänsten kom in i lägenheten hade röken svalnat och lägenheten var jämnt rökfylld från golv till tak.

BYGGNADSTEKNISKA BRISTER

Inga uppenbara byggnadstekniska brister förekom.

SPRIDNINGSRISK

Om branden ej hade släckts av räddningstjänsten förelåg risk för att stolsdynor samt plastföremål som var placerade på köksbord och stolar antändes, vilket skulle innebära risk för vidare brandspridning till hela lägenheten. Således förelåg beaktansvärd risk för brand- och rökspridning via fönster till ovanförliggande lägenheter samt för rökspridning till byggnadens trapphus. Då lägenhetsinnehavaren befann sig i lägenheten vid tidpunkten för branden förelåg risk för dennes liv och hälsa. Under förutsättning att personer befann sig i byggnadens övriga lägenheter förelåg risk för personers liv och hälsa, dels då risk för direkt brand- och rökspridning till andra lägenheter förelåg och dels då trapphuset utgör byggnadens naturliga utrymningsväg. *Med beaktansvärd risk menas att det kan inträffa mer än i undantagsfall.*

INSATSUTVÄRDERING

INSATSENS HÄNDELSEFÖRLOPP

Då hemtjänsten gick in i lägenheten var hela lägenheten rökfylld med sval rök från golv till tak. Då lägenhetsinnehavaren upptäcktes liggandes i sängen gick man omgående dit för att ta ut honom. Mannen var då helt utslagen, uppträdde lite aggressivt och ville inte ta sig ut. Hemtjänsten tog då tag i mannens fötter och drog ut honom ur lägenheten där ambulanspersonal tog över omhändertagandet av mannen. Vid räddningstjänstens framkomst konstaterades en mindre brand i pappersmaterial på köksbordet. Branden kunde snabbt släckas varpå lägenheten ventilerades från rök.

AVGÖRANDE FAKTORER FÖR INSATSEN

Avgörande för utgången av denna brand var utan tvekan att lägenheten hade en fungerande brandvarnare i kombination med hemtjänstens tappra livräddande insats. Tack vare hemtjänsten kunde lägenhetsinnehavarens liv räddas innan branden vuxit sig större och mer giftiga brandgaser producerats.

SLUTSATS FÖR INSATSEN

Denna insats är ytterligare ett exempel på att det mycket sällan är räddningstjänsten som räddar liv. De som befinner sig i bostadshus, på arbetsplatser eller andra objekt i samhället är de som först upptäcker en brand. Om ett gott byggnadstekniskt brandskydd finns på objekten samt att personerna som vistas där vet hur man ska agera vid brand finns goda chanser att både rädda liv och att släcka en brand medan den fortfarande är liten.

ERFARENHETSÅTERFÖRING

Denna händelse visar återigen nyttan av att ha en fungerande brandvarnare i hemmet. Även om du själv inte är hemma eller inte är kapabel att utrymma eller släcka branden, så kan grannar eller andra personer uppfatta ljudsignalen och vidta åtgärder. I detta fall var det hemtjänstpersonalen som var på rätt plats vid rätt tillfälle och kunde agera på ett föredömligt sätt.